

Bokning av porrfria hotell

Skrivelse av Margareta Olofsson (v)

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att ta fram reviderade regler för resa i tjänsten för nämnder, bolag samt övriga institutioner i enlighet med skrivelsens förslag.
2. Samtliga nämnder, bolag samt övriga institutioner rekommenderas att i första hand välja hotell som inte visar porrfilm när hotell bokas eller när hotell rekommenderas för stadens gäster.
3. I skrivelse till Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare (SHR) påtala önskvärdheten av att organisationen verkar för att rumsföretag i Sverige upphör med visning av TV-porr.
4. Skrivelsen av Margareta Olofsson (v) anses besvarad med vad som anförts i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

Margareta Olofsson (v) har i en skrivelse föreslagit att en policy för bokning av porrfria hotellrum skall tas fram, *bilaga 2*.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialtjänstnämnden samt näringslivsnämnden.

Stadsledningskontoret tillstyrker skrivelsens förslag och föreslår att reviderade regler tas fram för resa i tjänsten för nämnder, bolag samt övriga institutioner i enlighet med skrivelsens förslag. Stadsledningskontoret föreslår också att kommunstyrelsen i skrivelse till SHR uppmanar organisationen att verka för att rumsföretag i Sverige upphör med visning av TV-porr.

Även *socialtjänstnämnden* och *näringslivsnämnden* tillstyrker förslaget och menar i sina respektive yttranden att det är angeläget att samhället markerar mot den kvinnoförnedrande syn som pornografin förmedlar.

Mina synpunkter

Det är positivt att remissinstanserna tillstyrker skrivelsens förslag vad gäller framtagandet av en policy. Flera kommuner har redan fattat beslut om att enbart boka hotell som inte erbjuder porrkanaler. Jag anser att det är viktigt att även Stockholms stad är med och påverkar och bekämpar porren på olika sätt; att avstå från att boka hotell som erbjuder porrfilm är ett konkret sätt att påverka en oönskad företeelse.

Det finns ett samband mellan pornografi och våld mot kvinnor. De hotell som valt bort porrfilmer i sitt filmutbud tar på ett tydligt sätt ställning mot kvinnoförtryck och -våld. Genom att stödja den senare kategorin hotell visar staden att kvinnofriden måste tas på allvar. Ju fler som aktivt väljer att boka hotell som tagit ställning för kvinnofrid, desto fler hotell kommer att följa efter. Den konkurrensfördel som tillhandahållandet av porrfria TV-sändningar erbjuder hotellen måste lyftas fram tydligare.

Jag anser att Stockholms tjänstemän och politiker skall boka porrfria hotell när sådana finns. Jag anser på motsvarande sätt att Stockholms stad skall prioritera de porrfria hotellen i Stockholm när staden rekommenderar eller bokar hotell åt gäster. Samma principer bör självfallet även gälla när staden utövar värdskap för olika arrangemang och evenemang. Det är viktigt att Stockholms stad tar en aktiv roll för att påverka utvecklingen i önskvärd riktning. Inom staden finns flera bolag, nämnder och enheter som har i stort sett dagliga kontakter med företrädare för näringslivet där hotellbranschen kan påverkas direkt eller indirekt. Jag förordar därför att samtliga av Stockholms stads nämnder, styrelser, institutioner och enheter rekommenderas att verka för att hotell i staden blir porrfria genom att boka och rekommendera hotell som inte visar porrfilm. Stockholm Visitors Board har en mycket bra hotellförmedling på sin hemsida. Det vore önskvärt att bolaget utvecklar denna tjänst i syfte att möjliggöra ett aktivt val och ställningstagande för hotell som inte visar porrfilm.

Jag instämmer även i stadsledningskontorets förslag om att tillskriva Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare för att påtala att organisationen bör verka för att rumsföretag i Sverige upphör med visning av porrfilm.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att ta fram reviderade regler för resa i tjänsten för nämnder, bolag samt övriga institutioner i enlighet med skrivelsens förslag.
2. Samtliga nämnder, bolag samt övriga institutioner rekommenderas att i första hand välja hotell som inte visar porrfilm när hotell bokas eller när hotell rekommenderas för stadens gäster.
3. I skrivelse till Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare (SHR) påtala önskvärdheten av att organisationen verkar för att rumsföretag i Sverige upphör med visning av TV-porr.
4. Skrivelsen av Margareta Olofsson (v) anses besvarad med vad som anförts i denna promemoria.

Stockholm den 14 januari 2004

ANNIKA BILLSTRÖM

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. skrivelsen anses besvarad
2. därutöver anföras

När man diskuterar den typ av förslag som skrivelsens författare föreslår bör man överväga både de praktiska och de principiella aspekterna.

Hotellboende på tjänsteresor bokas genom de resebyråer som Stockholms stad har ramavtal med. Staden upphandlar därmed inte hotellboende utan den tjänst som tillhandahåller hotellboende varför skrivelseförfattarens förslag inte är direkt applicerbart på förhållandena inom Stockholms stad. Därutöver bör eventuella krav på hotell som staden i olika sammanhang anlitar ses både ur ett helhetsperspektiv och ställas i relation till varandra.

Det finns ett samband mellan våld mot kvinnor och grov pornografi. För att minska våldet mot kvinnor i samhället krävs både stora opinionsbildande insatser och ökade resurser till rättsväsendet, inte justeringar i Stockholms stads upphandlingspolicy. De föreslagna förändringarna riskerar dessutom att strida mot lagen om offentlig upphandling.

Det är ovisst om Göteborgs stad, som har ändrat sin policy, kan ställa kravet porrfilmsfritt vid upphandling av hotell och konferensanläggningar. Visserligen har den upphandlande enheten rätt att ställa krav, men dessa måste vara affärsmässigt avvägda i förhållande till det som upphandlas, enligt svensk lag.

Självklart ska Stockholms stad under inga omständigheter belastas ekonomiskt för vad enskilda politiker eller tjänstemän väljer för filmtjänster när de bor på hotell.

Det är tråkigt att skrivelsens författare på ett populistiskt sätt försöker ge sken av att lösa ett betydligt allvarigare problem - våldet mot kvinnor - än vad skrivelsen egentligen föreslår.

ÄRENDET

Margareta Olofsson (v) har i en skrivelse till kommunstyrelsen föreslagit kommunstyrelsen att ta fram en policy för bokning av porrfria hotellrum för politiker och tjänstemän, bilaga 2.

Eftersom det finns ett samband mellan pornografi och våld mot kvinnor föreslår Margareta Olofsson (v) att Stockholms stad aktivt bör stödja de hotell som valt att inte visa porrfilm. Stockholm bör i likhet med Göteborg, Lerum och Uddevalla fatta beslut om att boka porrfritt för tjänstemän och politiker.

I skrivelsen redogör Margareta Olofsson (v) för att riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, Roks, har gjort en sammanställning av porrfria hotell. Av alla hotell som tillfrågades svarade 200 att de inte har TV-kanaler som visar porr.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialtjänstnämnden samt näringslivsnämnden.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 25 juni 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret har i yttrande över skrivelse från Margareta Olofsson (v) och Iris Birath (v) (dnr 329-2674-2002) med förslag ang. sk. porrbilar att "Stoppa den förnedrande porrekamen" förordat ett tillägg till de allmänna lokala ordningsföreskrifterna: "Könsförnedrande mobil reklam får ej framföras på offentlig plats." Stadsledningskontoret får hänvisa till vad där anfördes om porrens kvinnoförnedring och olika anknytningar till olika former av brottslig verksamhet. Stadsledningskontoret ser den nu aktuella skrivelsen som ett vidare steg i riktning mot ett samhälle, som tar avstånd från den kvinnodiskriminering, som porren symboliserar. Den kvinnobild som sprids i olika former av pornografi är inte förenlig med den människosyn som bör prägla staden, vilket även innefattar de sammanhang där tjänstemän och politiker deltar på uppdrag av staden.

Stadsledningskontoret kan konstatera att landstinget i Stockholm överväger särskilda i etikregler avseende rumsbeställning på hotell med visning av porr-tv. Frågan om det ska finnas en regel i landstingets resepolicy om att tjänstemän och politiker på tjänsteresa i första hand ska boka hotell som inte tillhandahåller porrfilmer har väckts under våren. Avsikten är att sådan reglering borde ske i den kommande resepolicy. Liknande diskussioner har förts i andra organisationer. I Göteborgs stad beslutade kommunstyrelsen att inte anlita sådana hotell vid tjänsteresor. För att underlätta bokning av hotell har stadskansliet i Göteborg valt att hänvisa de resande till en webb-sida som ROKS (Riksorganisationen för kvinnojourer i Sverige) svarar för. Adressen dit är www.roks.se. Där redovisas hotell i Sverige som på en enkät svarat att de inte har porrfilmer.

Det kan här tilläggas att SLL i anslutning till resepolicy tagit upp frågor om säkerhet och miljö i anslutning till tjänsteresor.

Staden har avtal med upphandlad resebyrå (Ark Travel) genom vilken bokning av hotell och konferenser sker. Inom avtalets ram finns fulla möjligheter att endast beställa rum på anläggningar, som inte har tv-kanaler med porrvisning. Vilka preciserade regler, som bör gälla, får tas upp med reseföretaget i stadens kontaktgrupp. Såvitt stadsledningskontoret har sig bekant förekommer i den aktuella nöjesbranschen sådana begrepp som tex. hårdporr, mjukporr och gladporr. Alla former av porr vill stadsledningskontoret betrakta som ett principiellt likvärdigt utflöde av kvinnoförnedring och kvinnoförakt. Stadens inställning bör således preciseras så att bokning av rum på anläggningar, som har tillgång till porr-tv ej skall ske. Det skall således inte räcka med att porr-tv kan stängas av på rum, som är bokade av staden. Stadsledningskontoret

inser att en sådan regel kan vara svår att tillämpa vid utrikes resor. En ansvarstagande praxis får här utvecklas och följas vid rumsbeställningar i samarbete med reseföretaget med utgångspunkten att rumsbeställningar även utomlands skall vara porrfria. Porrfrihet bör vara ett förstahandskriterium vid alla typer av rumsbokningar.

Stadsledningskontoret får således föreslå att nämnder och styrelser, kommunala bolag samt övriga institutioner där stadens representanter utövar inflytande rekommenderas att inte boka rum på anläggningar där visning av porr-tv förekommer. Denna rekommendation får inarbetas i en policy och riktlinjer. Sådana bör utarbetas och vara gemensamma för alla stadens verksamheter.

Får att ge stadens uppfattning en vidare spridning vill stadsledningskontoret också föreslå att kommunstyrelsen i skrivelse till SHR Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare påtalar önskvärdheten av att organisationen verkar för att rumsföretag i Sverige upphör med visning av tv-porr.

Socialtjänstnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 4 november 2003 att som svar på skrivelsen återropa tjänsteutlåtandet.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden *Peter Lundén-Welden m.fl. (m)*, bilaga 1.

Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande av den 12 september 2003 är i huvudsak av följande lydelse.

Förvaltningen delar uppfattningen att det kan finnas ett samband mellan pornografi och våld mot kvinnor och att det är angeläget att samhället markerar mot den kvinnoförnedrande och förråande syn som pornografin förmedlar. Ett sätt att göra detta kan vara att stadens politiker och tjänstemän vid resor i tjänsten så långt det är möjligt enbart bor på hotell som inte erbjuder tv-kanaler med pornografiska filmer.

En stor del av förvaltningens verksamheter riktar sig till kvinnor som utsätts för hot, våld, våldtäkt och prostitution, exempelvis Kriscentrum för kvinnor, uppsökande arbete bland prostituerade och Team för våldtagna kvinnor. Förvaltningen är också sedan flera år delaktig i Operation Kvinnofrid vars syfte är att arbeta för kvinnors mänskliga rättigheter och mot mäns våld mot kvinnor och barn. Det är mot denna bakgrund självklart för förvaltningen att ställa sig bakom förslaget i skrivelsen.

I likhet med övriga riktlinjer och policies som finns för anställda i staden torde det inte vara något problem att också ta fram en policy i enlighet med Margareta Olofssons (v) förslag. Som exempel kan nämnas att staden idag har en policy för resor och transporter som slår fast vad som gäller för politiker och tjänstemän vid resor, exempelvis ur ett miljöperspektiv. Denna policy skulle kunna kompletteras med riktlinjer om att enbart hotell utan tv-kanaler med pornografi bokas för resor i tjänsten.

Stadens politiker och anställda är en viktig målgrupp för hotell och konferensanläggningar i landet. En markering av det slag som en policy skulle innebära borde också enligt förvaltningens uppfattning få positiva effekter på branschen som helhet.

Näringslivsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 september 2003 att bifalla motionen samt anförde därutöver följande.

Det är angeläget att samhället markerar mot den kvinnoförnedrande syn som pornografin förmedlar. Stadens politiker och tjänstemän är en viktig målgrupp för konferens- och hotellanläggningar, och kan därför komma att ge en viktig signal till branschen om att pornografi inte är önskvärt. Som vissa hotellföreståndare själv har vittnat om i media är pornografi inte heller något som hotellen själva vinner på, utan att utbudet snarast upprätthålls av ohejdad vana. Det är därför rimligt att anta att en praxis

om att i första hand boka porrfria hotell inte kommer att få någon negativ ekonomisk inverkan på hotellbranschen i sin helhet. I ett näringslivs- och konkurrensperspektiv bör också hotellföretag och hotellkedjor uppmärksammas på den konkurrensfördel som erbjuds genom att de tillhandahåller porrfria TV-sändningar.

Övernattningar för stadens personal och politiker bör utifrån verksamhetssynpunkt ske på hotell som inte erbjuder TV-sändningar med porrkanaler.

Reservation anfördes av vice ordförande *Mikael Söderlund m.fl.* (m), ledamoten *Petter Odmark m.fl.* (fp) samt ledamoten *Johan Davidsson* (kd) med hänvisning till näringslivskontorets förslag.

Näringslivskontorets tjänsteutlåtande av den 23 september 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Näringslivskontorets synpunkter är att porrfilm som visas på hotellens TV-kanaler är en oönskad men inte olaglig verksamhet.

Näringslivskontoret instämmer i motionärens skrivelse om att samband mellan pornografi och våld mot kvinnor finns och att hotellpersonal på hotell med porrfilm, kan uppleva detta som kränkande.

Denna fråga har inte varit ett problem på näringslivskontoret.

Hotellboende på tjänsteresor väljs med hänsyn till kostnad för boende, konferenslokaler, avstånd till kommunikationer etc. Staden har ramavtal med resebyrå som sköter bokning av resor och hotell. Staden har inte upphandlat hotellboende.

En policy för att boka porrfria hotell i Stockholm skulle kräva en bredare kartläggning och djupare analys av konsekvenser för tjänstemän, politiker och hotell än vad som framkommit i Margareta Olofssons skrivelse.

Arbetsgivare och arbetstagare har både skyldigheter och rättigheter gentemot varandra. Dock råder yttrandefrihet och öppenhet i vårt samhälle.

Porr och våld mot kvinnor i samhället kräver mer genomgripande åtgärder.

Näringslivskontorets synpunkter är att porrfilm som visas på hotellens TV-kanaler är en oönskad men inte olaglig verksamhet. Pornografi är en fråga som bör bekämpas i första hand via lagstiftning.

RESERVATIONER M.M.

Socialtjänstnämnden

Det särskilda uttalandet av vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) är av följande lydelse.

Stockholms stad kan rekommendera att man inte bokar hotell som visar vissa filmer, man bör dock ha i åtanke att det kan komma att uppstå situationer där sådana bokningar blir svåra att göra på grund av att det lokala utbudet av hotell inte kan uppfylla de krav som ställs.

Det centrala är att Stockholms stad under inga omständigheter belastas ekonomiskt för vad enskilda politiker eller tjänstemän väljer för filmtjänster när de i tjänsten bor på hotell.

Skrivelse om bokning av porrfria hotell

Roks, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, har gjort en sammanställning av porrfria hotell. Av alla hotell som tillfrågades svarade 200 att de inte har tv-kanaler som visar porr.

Det finns ett samband mellan pornografi och våld mot kvinnor och det är inte ovanligt att en man som sett pornografi sedan tvingar en kvinna att utföra sexuella tjänster. Porrfilmer på hotellrummen kan också upplevas som kränkande av hotellpersonalen, bl.a. av städerskorna.

Stockholms stad bör aktivt stödja de hotell som valt bort att visa porrfilmer. Vi bör, i likhet med till exempel Göteborg, Lerum och Uddevalla, fatta beslut om att boka porrfritt för tjänstemän och politiker. Detta innebär inte att jag förutsätter att tjänstemän och politiker väljer att titta på porrfilm på hotellen utan det handlar mer om att hotell, som valt bort porrfilmerna bör stödjas.

Alla kommuner har inte några kända porrfria hotell, bl.a. har hotell i kommuner med mindre än 40 000 invånare inte kartlagts. Det har inte heller gjorts någon kartläggning av hotell med mindre än 20 anställda. En policy om porrfria hotell måste naturligtvis utgå från att dessa skall bokas om det finns porrfria hotell inom kommunen.

I Stockholm finns ett flertal hotell som inte visar porrfilm. Det är lika självklart att staden använder dessa hotell när hotellplats skall bokas för gäster eller när staden rekommenderar hotell till gäster. I de fall upphandling av hotellplatser eller hotellkedjor sker bör porrfritt finnas med som ett kriterium.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att ta fram en policy för bokning av porrfria hotellrum i enlighet med skrivelsen

Margareta Olofsson (v)